Nummer VN2024-010503
Directie rve onderwijs jeugd zorg

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 16 juli 2024

Portefeuille Onderwijs (9)

Agendapunt B37

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het verlenen van subsidie voor vier maatregelen met betrekking tot het lerarentekort in afwachting van de totstandkoming van een subsidieregeling behorende bij de Lerarenagenda 2023-2027.

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Het verlenen van de volgende vier subsidies in afwachting van de totstandkoming van een subsidieregeling behorende bij de Lerarenagenda 2023-2027:

a. een subsidie van maximaal €300.000 aan Stichting Spinoza Lyceum voor het uitvoeren van activiteiten gericht op het omgaan met langdurige tekorten in het voortgezet onderwijs voor de periode 1 augustus 2023 tot en met 31 juli 2025;

b. een subsidie van maximaal €70.000 aan de Hogeschool van Amsterdam (HvA) voor de uitvoering van het project Wereldburgers voor de klas voor de periode van 1 augustus 2024 tot 31 juli 2025.

c. een subsidie van maximaal € 595.000 voor de periode 1 augustus 2024 tot en met 31 juli 2025 aan de Hogeschool van Amsterdam ten behoeve van het opzetten van een loket voor zij-instromers in het Voortgezet Onderwijs (VO) en het begeleiden van zij-instromers in het VO.

d. een subsidie van maximaal €160.000 aan de Montessori Scholengemeenschap Amsterdam (MSA) voor het uitvoeren van activiteiten gericht op het behoud van (ervaren) leraren voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 31 juli 2025.

2. De directeur Onderwijs te mandateren voor de uitvoering en verdere besluitvorming over de subsidies, zoals bedoeld in punt 1

Kernboodschap

In de Lerarenagenda 2023-2027 staan in grote lijnen alle maatregelen opgenomen die we als stad nemen om het lerarentekort tegen te gaan. Voor de uitvoering van de maatregelen worden aan een aantal partijen een subsidie verleend in afwachting van een nadere regeling hiervoor in de subsidieregeling Lerarenagenda 2023-2027. Dit geldt voor de maatregelen 'omgaan met langdurige tekorten in het vo', 'Wereldburgers voor de klas', 'Behoud van (ervaren) leraren' en 'Bekwame zij-instromer VO'. Afgesproken is dat de HvA, Stichting Spinoza Lyceum en MSA optreden als penvoerders namens de coalities van de Onderwijsregio.

Bestuurlijke achtergrond

Als onderdeel van de Lerarenagenda 2023-2027 heeft de gemeenteraad op 20 juli 2023 ingestemd met de doelstellingen van de maatregelen 'Omgaan met langdurige tekorten vo', 'Wereldburgers voor de klas', 'Behoud van Leraren' en 'Bekwame zij-instromer VO'.

Bestuurlijke prioriteit

Op 20 juli 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Amsterdamse Lerarenagenda 'Omdat iedereen een goede leraar verdient 2023-2027'.

Op 25 mei 2022 is het coalitieakkoord 2022-2026 gepresenteerd waarin het terugdringen van het lerarentekort en het tegengaan van kansenongelijkheid is opgenomen als ambitie

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid onder a. van de Gemeentewet: het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren en beslissingen van de gemeenteraad uit te voeren.

Artikel 4:23, derde lid, aanhef en onder a, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb): in afwachting van de totstandkoming van een wettelijk voorschrift kan voor de duur van ten hoogste een jaar een subsidie zonder wettelijke grondslag worden verstrekt.

Onderbouwing besluit

Achtergrond

Op 20 juli 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Amsterdamse Lerarenagenda 'Omdat iedereen een goede leraar verdient 2023-2027'. De Lerarenagenda is een samenwerking tussen schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs, het mbo, de lerarenopleiding en de gemeente. Een afvaardiging van deze partijen is verenigd in de Stuurgroep Onderwijsregio (voorheen Taskforce Lerarentekort). Schooljaar 23-24 is het eerste uitvoeringsjaar van de Lerarenagenda. De eerste maanden is veel tijd besteed aan een gedragen governance structuur en de vorming van een stuurgroep Onderwijsregio. In januari 2024 zijn er per maatregel coalities gevormd en gestart bestaande uit een afvaardiging vanuit het scholenveld, de lerarenopleidingen en de gemeente. Daar zijn ook de eerste plannen gemaakt voor uitvoering van de maatregelen zoals afgesproken in de Lerarenagenda.

Juridische kanttekening

Voor deze subsidies die in het kader van vastgesteld beleid worden verstrekt, stelt de Awb een wettelijke grondslag verplicht. Een subsidieregeling behorende bij de Lerarenagenda 2023-2027 ontbreekt echter. Gezien het feit dat de uitvoering van bepaalde maatregelen al in het schooljaar 2023-2024 zijn gestart of op korte termijn starten in schooljaar 2024-2025, besluit het college vooruitlopend op de totstandkoming van de subsidieregeling Lerarenagenda 2023-2027, deze subsidies zonder wettelijke grondslag te verlenen en deels met terugwerkende kracht. Dit geldt voor de maatregelen 'omgaan met langdurige tekorten in het vo', 'Wereldburgers voor de klas' , 'Behoud van (ervaren) leraren' en 'Bekwame zij-instromer VO'. In artikel 4:23, derde lid aanhef en onder a. van de Awb is de mogelijkheid gegeven om in afwachting van de totstandkoming van een wettelijk voorschrift voor ten hoogste een jaar. Voor de verstrekking van de tweejarige subsidies geldt dat hiermee niet voldaan wordt aan deze beperking in de tijd en bestaat het risico dat de accountant het college hierover aan zal aanspreken. Van andere risico's is geen sprake, omdat alle samenwerkende partijen (Amsterdamse schoolbesturen en kenniscentra) die deelnemen aan de Lerarenagenda met deze subsidies hebben ingestemd.

Ad. 1.a. Het verlenen van een subsidie van maximaal €300.000 aan Stichting Spinoza Lyceum voor het uitvoeren van activiteiten gericht op het omgaan met langdurige tekorten in het voortgezet onderwijs voor de periode van 01 augustus 2023 tot en met 31 juli 2025.

In de Lerarenagenda 2023-2027 is afgesproken €150.000 per jaar beschikbaar te stellen voor het omgaan met langdurige tekorten in het vo. Stichting Spinoza Lyceum treedt namens de coalitie 'omgaan met langdurige tekorten vo' van de Onderwijsregio op als penvoerder. De looptijd van deze subsidie is schooljaar 23-24 en 24-25. De subsidie wordt met terugwerkende kracht verleend. De coalitie is namelijk al begonnen met de uitvoering van activiteiten in het lopende schooljaar. De leden hebben de bekostiging hiervan tot nu toe voorgeschoten uit eigen middelen. Onderstaand een opsomming van de activiteiten die worden gerealiseerd:

• De veerkrachtige school, 2 pilots

In september 2024 start op drie scholen het project *De veerkrachtige school.* Met de middelen beschikbaar uit de begroting van de Lerarenagenda worden twee pilots bekostigd. Studenten uit het mbo, hbo en wo worden ingezet ter ondersteuning van onderwijsteams. Hierdoor wordt de leraar ontlast, de studenten worden verleid om in het onderwijs te gaan werken en leerlingen krijgen extra ondersteuning. Dit is een project van stichting Studenten helpen scholieren (Shs). De Universiteit van Maastricht monitort en evalueert de pilots.

• Opstap naar een tweede bevoegdheid voor zowel wiskunde als Nederlands

Er wordt een opleidingstraject gestart waarmee bevoegde docenten een tweede bevoegdheid kunnen behalen in de tekortvakken wiskunde of Nederlands. Deze ervaren leraren beheersen het lesgeven al en hebben alleen vakinhoudelijk scholing nodig. Daarmee kunnen leraren worden ingezet voor vakken waar het knelt en krijgen ze de kans zich te ontwikkelen. In eerste instantie wordt uitgegaan van 30 deelnemers voor zowel Nederlands als wiskunde, zij starten in september 2024. Het organiseren en vormgeven van het opleidingstraject gaat in samenwerking met de HvA.

• Oprichting Buurtmavo in Nieuw West, onderdeel opleiding huiswerkbegeleiders

Door oprichting van de Buurtmavo in Nieuw-West wordt geïnventariseerd of er onbenut arbeidspotentieel is door ouders als huiswerkbegeleiders op te leiden en in te zetten. De stap naar een opleiding tot bevoegd docent wordt daarmee kleiner. De effectiviteit van de inzet wordt gemeten en mogelijk leidt dit tot werkdrukverlaging van docenten. De oprichting van de Buurtmavo wordt uitgevoerd door schoolbestuur Progresso, de opleiding start in september 2024.

• Academie van de Stad – onderzoek lopende initiatieven vo

Het voortgezet onderwijs inventariseert momenteel welke maatregelen scholen en schoolbesturen al treffen in het omgaan met personeelstekorten. De uitkomsten volgen in september 2024. De opdracht is verleend aan Academie van de stad.

Ad. 1. b Het verlenen van een subsidie van maximaal €70.000 aan voor de Hogeschool van Amsterdam (HvA) ten behoeve van het project Wereldburgers voor de klas voor de periode van 1 augustus 2024 tot en met 31 juli 2025.
In de Lerarenagenda 2023-2027 is afgesproken €70.000 per jaar beschikbaar te stellen voor het Wereldburgers voor de klas traject. De HvA treedt namens de coalitie 'Instroom' van de Onderwijsregio op als penvoeder. De looptijd van deze subsidie is van 1 augustus 2024 tot 31 juli 2025. Wereldburgers voor de klas is een oriëntatietraject waarbij statushouders met een lesbevoegdheid in het land van herkomst of een achtergrond in een van de bèta vakken kennis kunnen maken met het Nederlandse onderwijssysteem en intensieve taallessen volgen met focus op het onderwijs. Daarbij starten de deelnemers direct met een stage om ook in de praktijk te ervaren hoe het is om voor de klas te staan. In schooljaar 2023/2024 zijn er in totaal 19 deelnemers gestart met het oriëntatietraject. Het traject is volop in ontwikkeling. Zo krijgen deelnemers het aanbod om een nazorg traject te volgen wanneer zij in het onderwijs gaan werken of een vervolgtraject (zij-instroom, deeltijd opleiding) gaan volgen. Dit traject bestaat uit taallessen gericht op de dagelijkse onderwijspraktijk. Daarnaast wordt de doelgroep van deelnemers komend schooljaar verbreed, waardoor statushouders met een achtergrond in een vreemde taal of economie zich ook kunnen aanmelden. Naast dat het oriëntatietraject zorgt voor extra instroom van nieuwe leraren, draagt het bij aan diversiteit onder leraren en het tegengaan van polarisatie en segregatie.

Ad.1. c Het verlenen van een subsidie van € 595.000 voor de periode van 1 augustus 2024 tot en met 31 juli 2025 aan de HvA ten behoeve van het opzetten van een loket voor zij-instromers in het Voortgezet Onderwijs (VO) en het begeleiden van zij-instromers in het VO.

Anders dan voor zij-instromers in het PO is er voor het VO nog geen collectieve Amsterdamse aanpak met loket waar geïnteresseerden alle informatie vinden, zoals voor het PO. In de Lerarenagenda 2023-2027 is de ambitie opgenomen om 100 VO zij-instromers per jaar te werven en te begeleiden, aangezien de tekorten in het VO, zeker voor bepaalde vakken, toenemen. De HvA treedt namens de coalitie 'zij-instroom' op als penvoerder in de onderwijsregio voor het onderdeel 'de bekwame zij-instromer VO'. Binnen de coalitie is een plan van aanpak gemaakt op hoofdlijnen om een loket waar geïnteresseerden terecht kunnen voor alle informatie op korte termijn operationeel te krijgen. In schooljaar 2023-2024 is hiermee een start gemaakt. Voor de uitvoering van de volgende schooljaren van dit project zal de HVA een gedetailleerd plan van aanpak schrijven met alle betrokken stakeholders voor de verschillende schooljaren. De subsidie zal worden ingezet in schooljaar 2024-2025 voor het inrichten van een projectorganisatie, werven van deelnemers en leerarbeidsplaatsen, het ontwikkelen van een Pedagogische Didactische Programma en het opleiden van schoolopleiders en assessoren van zij-instromers om daarmee een gestructureerde begeleidings- en opleidingsinfrastructuur op te zetten.

Ad.1.d In te stemmen met het verlenen van een subsidie van maximaal €160.000 aan de Montessori Scholengemeenschap Amsterdam (MSA) ten behoeve van het behoud van (ervaren) leraren voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 31 juli 2025.

Voldoende tijd en ruimte om te ontwikkelen en professionaliseren is van groot belang om leraren te behouden voor het vak. Amsterdamse schoolbesturen creëren daarom een gezamenlijke visie op goed werkgeverschap. De focus ligt daarbij op een dynamisch

beroepsbeeld en de ontwikkelbehoeftes van ervaren leraren. In de Lerarenagenda is afgesproken om jaarlijks €80.000 beschikbaar te stellen voor het opzetten en faciliteren van een hr- en schoolleidersnetwerk voor het vo/mbo. Een van de belangrijkste opdrachten voor de oprichting van de netwerken is het verbinden van scholen en besturen die hierin als voorlopers kunnen worden gezien en besturen en scholen die hier nog grote stappen kunnen zetten. De MSA treedt namens de coalitie 'ontwikkeling van ervaren leraren' van de onderwijsregio op als penvoeder.

Ad. 2. De directeur Onderwijs te mandateren voor de uitvoering en verdere besluitvorming over de subsidies, zoals bedoeld in punt 1. Omdat het Algemeen mandaat Amsterdam geen mandaat kent in het geval van het verstrekken van incidentele subsidies, moet het mandaat voor de directeur Onderwijs in dit besluit apart geregeld worden.

Participatie

N.v.t.

Financiële onderbouwing

Tabel 2: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Lerarenagenda Lijn 3	75521233	I	€ 212.500,00	€ 87.500,00	€ 0,00	€ 0,00
Lerarenagenda lijn 1	75521231	I	€ 29.166,00	€ 40.833,00	€ 0,00	€ 0,00
Lerarenagenda Lijn	75521231	I	€ 113.333,00	€ 46.666,00	€ 0,00	€ 0,00
Lerarenagenda Lijn 1	75521231	I	€ 247.916,00	€ 347.083,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			**€ 602.915,00**	**€ 522.082,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

Er is dekking voor deze subsidies binnen de bestaande structurele begroting van de Lerarenagenda.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

N.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-045016	Advies (pdf)
AD2024-044943	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten